

Romantické údolí řeky Berounky z Týřovských skal v Národní přírodní rezervaci Týřov; v popředí jsou žlutě kvetoucí keřičky tařice skalní (Aurinia saxatilis), které na jaře rozzáří skály nad řekou.

Chráněná krajinná oblast **Křivoklátsko**

Petr Hůla

Křivoklátsko bylo vyhlášeno chráněnou krajinnou oblastí (CHKO) dne 24. 11. 1978 výnosem Ministerstva kultury ČSR č. j. 21 972/78. Rok před vyhlášením byla oblast (1. 3. 1977) Organizací spojených národů UNESCO zahrnuta pro své vysoké přírodovědné hodnoty přesahující významem hranice státu mezi biosférické rezervace.

CHKO Křivoklátsko o celkové rozloze 628 km² leží v západní části středních Čech a zasahuje na území dvou krajů (Středočeského a Plzeňského). Téměř celá oblast se nalézá v Křivoklátské vrchovině a v severní části Plzeňské pahorkatiny s výrazným podílem polopřirozených a přirozených lesů, se zastoupením 84 druhů původních lesních dřevin a více než 1 800 druhů a poddruhů cévnatých rostlin. Páteří Křivoklátska je údolí středního toku řeky Berounky. Pravý břeh patří ke Zbirožské vrchovině, v níž leží i nejvyšší bod oblasti Těchovín (616 m n. m.), zatímco levý břeh je tvořen Lánskou pahorkatinou. Nejnižším místem oblasti je hladina Berounky v Hýskově (217 m n. m.). Geologicky různorodé podloží spolu s širokou škálou morfologických tvarů s různou expozicí vytváří na malém území neobyčejné bohatství výrazně odlišných a jedinečných stanovišť, z nichž mnohá jsou unikátní v rámci celé ČR. Nebývalý výskyt reliktních druhů a společenstev na Křivoklátsku je spojen s charakteristickým prolínáním říčního, vrcholového, údolního fenoménu a fenoménu sutí.

Projevy říčního fenoménu jsou umocněny specifickým klimatem oblasti, které je zvláště v zimních měsících mírně teplejší ve srovnání s okolním územím (průměrná roční teplota činí 7,5–8,5 °C). Srážkové poměry jsou ovlivněny okrajově zasahujícím srážkovým stínem Krušných hor, takže roční průměrné srážky činí jen 530 mm, z čehož na vegetační období připadá 350 mm. V průběhu vegetační sezony se poměrně pravidelně vyskytují dlouhá období bez srážek, což dále posiluje xerotermní ráz jižně orientovaných svahů.

Pro vrcholový fenomén jsou charakteristické otevřené plochy s minerálně slabšími horninami, kde na vrcholech dochází k vyplavování živin, degradaci a skeletizaci půdy a ústupu bylinného patra s acidofilní travobylinnou vegetací. Projevuje se otevřeným bezlesím (zvláště na jihozápadních temenech některých vrcholů), označovaným termínem „pleše“, se společenstvy skalních výchozů, skeletovitých půd a teplomilných trávníků.

Geologie a geomorfologie

Téměř miliardu let trvající geologický vývoj Křivoklátska je dokumentován několika geologickými jednotkami starohorního až čtvrthorního stáří. Starohorní a spodně prvohorní horniny jsou součástí geologické jednotky zvané Barrandien.

Nejstarší geologickou jednotkou, která tvoří geologický podklad asi tři čtvrtin oblasti, je barrandienské svrchní proterozoikum, tvořené

starohorními usazeninami (břidlicemi, droby a prachovci), které sedimentovaly v rozsáhlé hluboké mořské pánvi. Sedimentaci doprovázely výlevy bazaltů (tzv. spilitů) na mořské dno, často ve formě polštářových láv. Na konci starohor došlo ke kadomské horotvorné činnosti, při níž byly tyto horniny zvrásněny a slabě přeměněny. Moře ustoupilo a starohorní pohoří bylo vystaveno erozi a z větší části sneseno.

Trilobit Conocoryphe sulzeri patří k typickým představitelům mořské fauny skryjského středního kambria.

Foto B. Prokůpek

Během středního kambria došlo k vytvoření mělkých pánví v jihozápadní části oblasti (v okolí Skryjí a Týřovic), které opět zaplavilo moře. Zde se usadily sedimenty s bohatou faunou, zahrnující téměř 30 druhů trilobitů, světově proslavenou průkopnickou prací paleontologa Joachima Barranda. Před koncem kambria došlo na poruchové linii sv.-jz. směru k rozsáhlé sopečné činnosti a vznikl vulkanický komplex křivoklátsko-rokycanského pásma o rozměrech cca 5×50 km.

V ordoviku vznikla v Barrandienu opět mořská pánev, ve které se usazovaly písky a jily (v současnosti pískovce, křemence, prachovce, jílové břidlice apod.) za doprovodu silné sopečné činnosti (vyvěřeliny bazaltového typu, tzv. diabasy). Ordovické horniny vystupují souvisle podél jv. hranice CHKO a v jv. části území tvoří tři geomorfologicky nápadné izolované ostrovy, z nichž Krušná hora se proslavila historicky významným ložiskem sedimentárních železných rud.

Během variské horotvorné činnosti, která vyvrcholila během spodního karbonu, došlo opět k vrásnění a vyzdvižení hornin a jejich částečnému odnosu. Ve svrchním karbonu se na území vytvořila soustava řek, jezer a močálů; usazeniny karbonského stáří jsou nezvrásněné a spočívají nesouhlasně na svém podloží.

Na krátkou dobu (a zatím naposledy) vniklo moře na území Křivoklátska ve druhohorách, během svrchní křídly. Druhohorní usazeniny zasahují do CHKO jen mezi obcemi Ruda a Lány. Ve třetihorách byly v oblasti Křivoklátska jezera a říční toky; zbytky jejich usazenin zde pokrývají jen malé plochy. Jde převážně o žlutohnědé štěrky, písky a prachovité jíly vzniklé v teplém subtropickém podnebí.

Kvartérní pokryv je tvořen na plošinách eluvii podložních hornin, na svazích deluviálními hlínami, zahliněnými sutěmi až sutěmi, v údolích

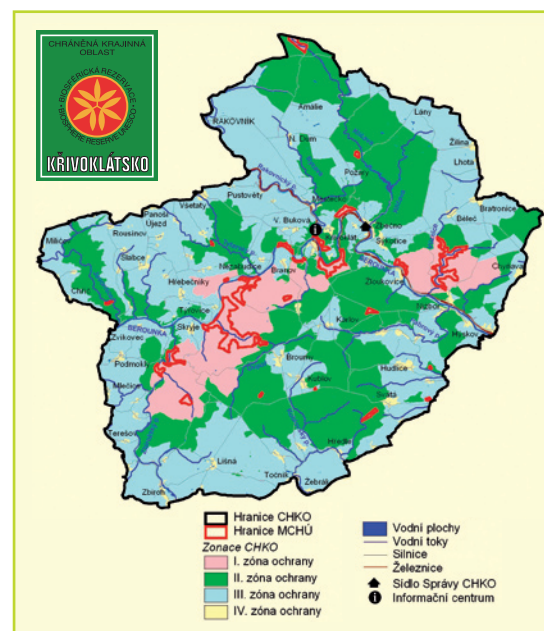
líh Berounky a některých jejích přítoků jsou vyvinuty pravé spraše. Morfologicky nápadné jsou říční terasové stupně Berounky, tvořené naplavenými štěrky a písky. Zvláštností jsou holocenní pěnovce při některých pramenech vytékající z kambrických vulkanitů.

Nejvhodnější jádro Křivoklátska se nachází v jižní části Zbirožské vrchoviny a je tvořeno intenzivně členěným reliéfem vymodelovaným v horninách křivoklátsko-rokycanského pásma s hluboce zařiznutými erozními údolím. Berounka vytváří po celé délce toku v území morfologicky významné meandry. Za zmínku stojí i hojně bulžňákové suky, které byly erozní činností vypreparovány z okolních měkkých hornin a jsou hodnotnými krajinnými prvky.

Flóra a vegetace

Lesy zaujímají největší část plochy Křivoklátska (62 %), což vysoko překračuje celostátní průměr lesnatosti v pahorkatinách a vrchovinách. Rozsáhlá přirozená lesní společenstva se v oblasti zachovala i proto, že Křivoklátsko bylo od středověku královským loveckým revírem.

Výzkum potenciální přirozené vegetace prokázal, že převažujícím společenstvem křivoklátských lesů jsou v nižších polohách černýšové dubohabřiny (*Melampyro nemorosii-Carpinetum*), které ve vyšších polohách a na severnějších svazích přecházejí do lipových bučin (*Tilio cordatae-Fagetum*). Dříve zde byly hojně zastoupeny jedliny, které se v současnosti vyskytují jen sporadicky. Na strmých suťových svazích a v roklicích převažují habrové javořiny (*Aceri-Carpinetum*). Pro Křivoklátsko jsou charakteristické na několika místech suťové porosty s tisem červeným (*Taxus baccata*). K typickým skupinám se řadí i teplomilné doubravy, především společenstva s mochnou bílou (*Potentilla albae-Quercetum*), a kyselé doubravy svazu *Genisto germanicae-Quercion*. V údolích potoků rostou různé typy

olšin a jasenin. K lesním porostům samozřejmě patří i odpovídající hájová květena s kyčelnicí devítilistou (*Dentaria enneaphyllos*), kokoříkem vonným (*Polygonum odoratum*), jaterníkem podléškou (*Hepatica nobilis*) nebo mařinkou vonnou (*Galium odoratum*) a rovněž velmi zajímavá mykoflóra.

Na skalních vrcholech kopců se zachovaly zbytky teplomilné a suchomilné vegetace, zejména reliktní porosty dubu zimního (*Quercus petraea*) s jeřábem břekem (*Sorbus torminalis*), jeřábem mukem (*Sorbus aria*) a borovicí lesní (*Pinus sylvestris*). Významné jsou i suché bory silikátových skal svazu *Dicrano-Pinion*. Na jihozápadních svazích přecházejí tyto porosty do otevřených ploch, tzv. pleší, s xerothermními druhy tvořícími významný prvek zdejší krajiny. Z dřevin tu najdeme skalník celokrajný (*Cotoneaster integrissimus*), trnku obecnou (*Prunus*

Kyčelnice devítilistá (*Dentaria enneaphyllos*) je jednou z prvních jarních rostlin, vykvétající před olistěním stinných bučin a suťových lesů Křivoklátska. Je erbovní rostlinou Správy CHKO Křivoklátsko.

Mochna bílá (*Potentilla alba*) roste například na druhově bohatých kostřavových loukách u Kouřimské rybárny.

Brzy zjara kvetoucí koníček jarní (*Pulsatilla pratensis* subsp. *nigricans*) je celý pokryt dlouhými jemnými chlupy, které ho chrání před nočními mrazíky. V ČR je kriticky ohroženým, zákonem chráněným druhem.

spinosa), hloh (*Crataegus* sp.) či řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*). Nadprůměrnou diverzitu křivoklátské vegetace dokládá fakt, že z 15 asociací keřové vegetace ČR se jich na tomto území nachází devět.

Na vrcholech kopců a hřebenech rostou smíšené porosty dubových bučin, přecházející až do bučin čistých.

Z nelesní vegetace jsou typická stepní společenstva pokrývající holá temena kopců nad Berounkou, již zmíněné pleše. Extrémní podmínky zamezují rozvoji lesa, dominuje zde bylinné patro nanejvýš s roztroušenými solitérními duby (*Quercus petraea*), které nabývají často bizarních tvarů. K dalším častým průvodcům křivoklátských pleší patří kavyl Ivanův (*Stipa pennata*), chrpa chlumní (*Centaurea triumfettii*), běložárka liliovitá (*Anthericum liliago*), kamejka modronachová (*Lithospermum purpurocaeruleum*) a třemdava bílá (*Dictamnus albus*). Na jedné lokalitě se zde vyskytuje vzácný chruplaviník rolní (*Polyspermum arvense*). Severně orientované skály hostí společenstva pčhavý vápnomilné (*Sesleria caerulea*) a lomikamene vždyživého (*Saxifraga paniculata*), která se tu dochovala jako relikv z doby ledové. Na pohyblivých sutích se v přirozených podmínkách setkáváme s tolitou lékařskou (*Vincetoxicum hirsutinaria*) a konopíci úzkolistou (*Galeopsis angustifolia*). Úpatí svahů často pokrývají rozsáhlé porosty měsíčnice vytrvalé (*Lunaria rediviva*).

Vzpomínkou na dobu baroka jsou lesní loučky podél potoků, v tzv. luzích, které kdysi rozčleňovaly lesní komplexy po celých Čechách. Vzhledem k jejich malé rozloze, častému podmačení a nevalné úživnosti se do současnosti dochovaly jen v omezené míře, často v degradované formě. Z významných rostlin, které se na nich vyskytují, lze jmenovat prvosenku jarní (*Primula veris*), prvosenku vyšší (*Primula elatior*), všivec lesní (*Pedicularis sylvestris*), hadí mord nízký (*Scorzonera humilis*) a kosatec sibiřský (*Iris sibirica*).

V nivách toků jsou typické květnaté psárkové louky (sv. *Alopecurion*), na štěrkopiscích navazují ovsíkové louky (sv. *Arrhenatherion*). K botanicky zajímavým patří druhově bohaté kostřavové louky (*Potentillo albae-Festucetum rubrae*), s mochnou bílou (*Potentilla alba*), vstavačem kukačkou (*Orchis morio*) či vstavačem osmahlym (*Orchis ustulata*). Nejznámější a nejlépe zachovalé kostřavové louky se nacházejí v nivě Berounky u Kouřimské rybníky.

Fauna

Pro Křivoklátsko je typická fauna středoevropské teplé lesní oblasti. Zachovalost původních biotopů podpořila zachování populací mnoha vzácných, ohrožených a vymírajících druhů živočichů. Druhově nejrozmanitějšími a zároveň nejvíce prozkoumanými skupinami jsou hmyz, měkkýši, pavoukovi a obratlovci. V oblasti lze zachytit určité zoologické gradienty, kdy na východě se nacházejí spíše teplomilné (termofilní) druhy a směrem k jihozápadu

přibývá druhů horských (montánních). Výzkum na Křivoklátsku zatím ověřil výskyt 24 kriticky ohrožených, 60 silně ohrožených a 60 ohrožených druhů živočichů.

K typickým obyvatelům skalních biotopů patří některé druhy měkkýšů, např. vrkoč horský (*Vertigo alpestris*) a vrkoč lesní (*Vertigo pusilla*), z pavouků skálovka *Zelotes puritanus*, pavučinka *Erigonoplus jarmilae* a cedivečka *Altella biuncata*. Skalní stepi hostí z měkkýšů třeba zrnovku trojzubou (*Pupilla triplicata*) či vřetenatku českou (*Alinda biplicata bohemica*). Na několika lokalitách zde nalezneme západoevropského pavouka stepníka černonohého (*Eresus sandaliatus*). Na skalních výchozech hnízdí výr velký (*Bubo bubo*).

Suchomilné trávníky stepního charakteru, teplomilné bylinné lemy lesních porostů a lesostepi jsou životním prostorem mnohých reliktních druhů mandelínek a dřepčků. I motýlí fauna křivoklátských stepí je významná. Žijí zde např. otakárek fenyklový (*Papilio machaon*) i otakárek ovocný (*Iphiclus podalirius*), bělopásek dvouřadý (*Limenitis camilla*) nebo mūra *Staurophora celsia*, která zde vytváří stabilní populaci.

Pestré lesní ekosystémy jsou vhodnými biotopy pro řadu významných populací vzácných a faunisticky zajímavých druhů, zejména skupiny xylofágního a mykofágního hmyzu. Z čeledi tesaříkovitých brouků (*Cerambycidae*) žije na Křivoklátsku 137 druhů (v ČR celkem 184), mezi nimi např. tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*), t. broskvoňový (*Purpuricenus kaehleri*) či t. *Necydalis ulmi*. Významným druhem je tesařík *Phymatodes pusillus*, jehož nominální forma *P. pusillus pusillus* byla zjištěna zatím pouze na Křivoklátsku.

Suťové smíšené lesní porosty jsou nejbohatší na výskyt měkkýšů, z nichž se zde lze setkat např. s vřetenatkou rovnoustou (*Cochlodina orthostoma*) a vřetenatkou šedavou (*Bulgarica cana*). Zoologicky zajímavé jsou též vnitřní prostory drolní nezaroštěné lesní vegetací, významná je především promrzající suť

Na některých stepních lokalitách, například v NPR Velká Pleš, se v jarních měsících vyskytuje hojně pavouk stepník černonohý (*Eresus sandaliatus*).

Silně ohrožený netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*) je jedním z typických druhů lesních biotopů. V zimním období ho lze nalézt téměř na všech sledovaných křivoklátských zimovištích, například v NPR Vůznice či na hradě Křivoklát.

s lomikamenem trsnatým (*Saxifraga rosacea*), kde na jediné lokalitě v ČR žije plachetnatka *Porrhomma rosenhaueri*. Ve zbytcích jedlových porostů se nacházejí tesaříci *Pogonocherus ovatus* nebo *Acanthocinus reticulatus*. Z nočních motýlů se zde vyskytují strakáč březový (*Endromis versicolora*), hřbetozubec *Odontotia carmelita*, šedavka bučinová (*Apamea illyria*) a další. Velmi zajímavá jsou kamenná moře, v nichž žijí reliktní druhy sekáčů – žláznatka *Nemastoma triste* a klepitník členěný (*Ischyropsalis hellwigi*). Pouze v tomto biotopu žije střevlíček *Leistus montanus*.

Xerofilní doubravy na teplých kamenitých stráních hostí velmi zajímavé druhy tesaříků, mandelínek a pavouků. Žije zde např. krytohlav *Cryptocephalus octomaculatus*, nalezený v Čechách pouze zde a v okolí hradu Krašova. Významný je výskyt pavouků *Athyphaena furva* a *Cetonana laticeps* vázaných na povrch kmenů zakrslých dubů. V bukových a dubových porostech žije náš největší brouk roháč obecný (*Lucanus cervus*) a již zmíněný tesařík obrovský (*Cerambyx cerdo*).

Dubové bučiny jsou hnízdištěm mnoha druhů ptáků, např. luňáka červeného (*Milvus milvus*), včelojeda lesního (*Pernis apivorus*) či jestřába lesního (*Accipiter gentilis*). Z datlovitých zde žije datel černý (*Dryocopus martius*), strakapoud velký (*Dendrocopos major*), s. malý (*D. minor*), s. prostřední (*D. medius*), žluna šedá (*Picus canus*) a ž. zelená (*P. viridis*), dále např. krutihlav obecný (*Jynx torquilla*). Křivoklátsko je také významným hnízdištěm čápa černého (*Ciconia nigra*), ze sov zde hnízdí kulíšek nejmenší (*Glaucidium passerinum*) či vzácně sýc rousný (*Aegolius funereus*), z pěvců žluva hajní (*Oriolus oriolus*), lejsek bělokříký (*Ficedula albicollis*) a l. malý (*F. parva*) a mnoho dalších. Stále významnější se ukazuje výskyt netopýrů, především lesních druhů, jako je netopýr velkouchý (*Myotis bechsteinii*), n. stromový (*Nyctala*

lus leisleri) a n. ušatý (*Plecotus auritus*); byl zde objeven i netopýr menší (*Myotis alcaethoe*). Mezi drobnými savci jsou zajímaví např. plch velký (*Glis glis*) a myška drobná (*Micromys minutus*).

V malých vodních nádržích, rybníčkách a lesních tůňkách se zachovala přirozená společenstva vodních rostlin a na nich žijících specializovaných živočichů. Jsou to např. fytofágní brouci rákosníčci z rodu *Plateumaris* a *Dona*, v porostech bahničky dřepčik *Chaetocnema aerea*, na stulíku nosatečci *Phytobius leucogaster* a *Pelenomus canaliculatus* a další. Z obojživelníků je významný výskyt kuňky žlutobřiché (*Bombina variegata*), tří druhů čolků včetně vzácného čolka velkého (*Triturus cristatus*) a stabilní populace mloka skvrnitého (*Salamandra salamandra*).

V Kličavském potoce žije vzácný velevrub tupý (*Unio crassus*). Několik nejčistších toků obývá rak kamenáč (*Austropotamobius torrentium*), v mnoha dalších nalezneme raka říčního (*Astacus astacus*) a v nádržích raka bahenního (*A. leptodactylus*). Na jedné izolované lokalitě žije i mihule potoční (*Lampetra planeri*) a v několika čistých potocích vranka obecná (*Cottus gobio*) či střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*). V povodí Berounky je relativně hojná užovka podplamatá (*Natrix tessellata*), vzácně zde hnízdí orel mořský (*Haliaeetus albicilla*).

Typickým biotopem Křivoklátska jsou vlhké a mokré louky, často přecházející do nekosených vysokobylinných lad. Žije zde např. modrásek černoskvrnný (*Maculinea arion*), ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*) a zmije obecná (*Vipera berus*).

Problémy ochrany přírody

Hlavními riziky pro přírodní hodnoty území jsou velmi vysoké stavy některých druhů zvěře (jelen, muflon, prase divoké) a postupy uplatňované při hospodaření v lesích, které navzdory dílčím zlepšením nesměřují přesvědčivě k dosažení přírody blízké druhové skladby a prostorové struktury.

Reorganizací struktury honitby, provedené v roce 1993, byly velké honitby státních lesů rozděleny na plochy o rozloze zhruba 500 ha a v rámci výběrových řízení pronajaty. Od tohoto opatření se očekávalo mj. snížení početních stavů zvěře, k čemuž však nedošlo, navíc zesílil lovecký tlak na trofejovou zvěř a naopak začaly být zašetřovány samice a mladá zvířata. To se projevilo v nepříznivém posunu poměru pohlaví a v absenci silných jedinců, kteří by ovládali říjště. V souvislosti s tím klesá kondice a kvalita zvěře. Sčítané stavy jsou hluboce podhodnocovány, v některých honitbách sčítání neprobíhá vůbec. Výrazné podhodnocení skutečných stavů lze doložit jednak přímými údaji (kontrolní sčítání provedené pracovníky správy CHKO v únoru a březnu 2008), jednak nepřímými, např. sledováním stavu vegetace a zmlazení na pozemcích oplocených, ať již z důvodů hospodářských či vědeckých. Průvodním významným problémem je nevhodná a nedostatečná péče o zvěř. Způsob provozování myslivosti spolu s absencí predátorů zapříčinil nekontrolovaný nárůst stavů většiny druhů zvěře, včetně druhů geograficky nepůvodních. Současné stavy prakticky zneumožňují přirozenou obnovu lesa a především vážným způsobem poškozují předmět ochrany ve většině typů biotopů v území. Zvláště ohroženy jsou stepní, skalní a luční lokality.

Hospodaření Lesů České republiky, s.p., v současné době probíhá systémem vypisování výběrových řízení na práce v lese s jedinou podmínkou, již je nejnižší nabídnutá cena. Tomu samozřejmě odpovídá i nízká kvalita odvedené práce. Práce revírníků byla degradována na hledače a vyznačovače každoročního objemu těžby v rádech několika tisíc m³ dřevní hmoty – ber kde ber.

Křivoklátsko a národní park

Návrh na zřízení národního parku na území Křivoklátska o rozloze zhruba 113 km² dostává v současnosti pevné obrysy. Důvodem vyhlášení jsou přírodní hodnoty území, významné jak

na národní, tak i nadnárodní úrovni, umožňující vyhlášení parku s náležitostmi a režimem vyhovujícím požadavkům zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů, i kritériím IUCN pro národní parky (kategorie II).

Území Křivoklátska reprezentuje unikátní soubor organismů na úrovni druhů a populací, které v ČR nemá obdoby a v Evropě je zastoupeno jen velmi ojediněle. Zatímco vysokohorské polohy jsou na území Evropy dostatečně chráněny, ekosystémy pahorkatinného stupně existují v zachovalé podobě jen zcela výjimečně.

Hlavním motivem ochrany by mělo být zachování pestré mozaiky stanovišť, vázané na morfologické fenomény (říční, vrcholový, suťový), prostorově spojené s kaňonem Berounky a povodími jejích přítoků. Dalším významným motivem je zachování velkého lesního komplexu v teplé pahorkatině středních poloh, který svou rozlohou nemá ve vnitrozemí České republiky obdoby. Oba zmíněné jevy spolu s příznivými historickými okolnostmi umožnily zachování mimořádné diversity na různých hierarchických úrovních. V rámci České republiky je tomuto typu území nejbližší NP Podyjí, který má však v důsledku blízkosti Panonské biogeografické oblasti řadu odlišností a liší se též významně menší plochou navazujícího lesního komplexu. Pro záměr založení parku je příznivá řada praktických okolností (např. vysoká lesnatost, velký podíl pozemků ve státní vlastnictví, nízká hustota obyvatel a nízká úroveň střetu s hospodářskými aktivitami). Ochrana tohoto území formou národního parku může být zárukou relativně rychlého a radikálního řešení ve prospěch Křivoklátska. Je však třeba varovat před jakýmkoli nedůsledným řešením, které by konzervovalo prvky současného stavu a vedlo tak mj. k inflaci kategorie národní park.

Neoznačené fotografie P. Hůla

Autor je vedoucím Správy CHKO Křivoklátsko

SUMMARY

Hůla P.: The Křivokláts Protected Landscape Area

The Křivokláts Region was declared as a Protected Landscape Area (PLA) on November 24, 1978, after having been included among the UNESCO Biosphere Reserves on March 1, 1977. Within the European Community's Natura 2000 network, about a half of the PLA is now covered by a Bird Area (in Act No. 114/1992 Gazette on the Protection of Nature and the Landscape, as amended later, the term for Special Protection Areas, SPAs under the Birds Directive) and 10 Sites of European Importance (in the above act the term for Sites of Community Importance, SCIs under the Habitats Directive) have been included into the National List of proposed SCIs. The Křivokláts PLA covers 628 km² and is situated in western part of Central Bohemia. A valley along naturally meandering central part of the Berounka River is a backbone of the Křivokláts PLA. Geologically diverse bedrock together with terrain morphology with various expositions has caused the extraordinary richness of sharply different and unique habitat types:

some of them are remarkable within the whole country's territory. Unusual occurrence of relic species and communities is related to mixture of river, top, valley and debris habitats. A continuous growth of semi-natural and natural forests also is of extraordinary importance. From a point of view of flora and vegetation, 84 native forest tree species and more than 1,800 vascular plant species and subspecies have been found there. Zoological inventories and research have confirmed the presence of 24 Critically Endangered, 60 Highly Endangered and 60 Endangered wild animal species. Main threats to the PLA's natural values include some forest management measures, not aiming at reaching semi-natural species composition and spatial structure in forests as well as high numbers in some game species (the Red Deer *Cervus elaphus*, Mouflon *Ovis orientalis musimon* and Wild Boar *Sus scrofa*) which almost eliminate forest natural regeneration and seriously damage the nature conservation in most habitat types. The Křivokláts region harbours a unique set of wildlife species and habitats which has no analogy in the Czech Republic and which is very rare also across Europe. Therefore, the most valuable parts of the Křivokláts PLA, covering approx. 113 km², are assumed to be declared as a National Park.